

• Van de wetenschap naar het grote publiek: het is

nog even wennen

Opgewonden insecten bij verleidelijke bloemen

... van de wetenschap naar het grote publiek: het is nog even wennen

... van de wetenschap naar het grote publiek: het is nog even wennen

... van de wetenschap naar het grote publiek: het is nog even wennen

... van de wetenschap naar het grote publiek: het is nog even wennen

Op je 84e genomineerd worden voor een boekenprijs. Het overkwam de Wageningse entomoloog Louis Schoonhoven.

door Tom Ruijffrok

De geboorte van zijn kindje verliep niet helemaal zonder complicaties. Bij de officiële presentatie van *Niet zonder elkaar* in maart ging zo'n beetje alles mis wat er mis kon gaan: in het Leidse museum Naturalis viel de stroom uit, ging het alarm af en moesten alle gasten de kou in. Zonder boek. Gelukkig had eregast Freek de Jonge toen al zijn conference over de klokjesgentiaan gehouden.

Met het boek van Louis Schoonhoven is uiteindelijk alles toch nog goed gekomen. Het boek over de bijzondere relatie tussen bloemen en insecten kreeg lovende recensies, wordt goed verkocht en is nu met vier andere boeken genomineerd voor de Jan Wolkersprijs van het radioprogramma *Vroege vogels*, de Volkskrant en het Wereld Natuur Fonds.

Van de wetenschap naar het grote publiek: voor Schoonhoven is het allemaal nog even wennen. Tot aan zijn emeritaat in 1991 was hij hoogleraar entomologie (insectenkunde) aan wat toen nog de Landbouwwuniversiteit in Wageningen

• Louis Schoonhoven schreef *Niet zonder elkaar*, over de relatie tussen bloemen en insecten. foto Herman Stöver

heette. Hij deed daar vooral onderzoek naar de zintuigen van insecten. Zeven jaar later verscheen het in de wetenschappelijke wereld bejubelde *Insect-plant biology*, dat hij samen met twee anderen schreef en dat nog steeds wordt verkocht.

Lang liep hij rond met het voor-nemen één hoofdstuk uit dat boek verder uit te werken: het hoofdstuk over de bijzondere relatie tussen bloem en insect. Een spannend verhaal over verleiding en afstoting, over list en bedrog, over bevruchting en inteelt moest het worden, geschikt voor een groter publiek dan alleen het wetenschappelijke. Zeg maar: een moderne variant op het door hem zo bewonderde *De bloemen en haar vrienden* uit 1934, van Jac. Thijssse.

Nog zonder uitgever begon hij te schrijven. Langzaam, want Schoonhoven wilde zorgvuldig formuleren en er zeker van zijn dat alles klopte. Bijkomend voordeel: hij werd zo gedwongen de vakliteratuur bij te houden.

Hij zegt: schrijven is leuk om te doen, niet om te moeten. Schrijven voor een groot publiek bleek wel heel wat anders dan hij gewend was. Leuker, dat wel, maar ook

moeilijker. De rechtlijnigheid uit zijn wetenschappelijke werk, die moest er uit.

Twee grote uitgeverijen zagen het manuscript niet zitten. Rolf Roos van Natuurmedia wél. Die zag de potentie en bracht het boek op een hoger plan door tal van Nederlandse natuurorganisaties bij het project te betrekken. Die leverden extra expertise en in sommige gevallen spectaculaire foto's van opgewonden insecten bij verleidelijke bloemen. De titel van het boek, *Niet zonder elkaar*, geldt wat

Schoonhoven betreft dan ook zeker voor de wijze waarop het allemaal tot stand is gekomen.

En zo heeft de Wageningse entomoloog ook het grote publiek bereikt als deskundige op het gebied van plant/insect-relaties. In de wetenschappelijk wereld was zijn deskundigheid al veel langer bekend.

Getrokken hebben ze aan hem. Universiteiten uit Amerika wilden Schoonhoven hebben, Oxford stond op de stoep. Ja, over Oxford moest hij destijds wel even een weekeindje nadenken. Maar hoe heerlijk hij Engeland ook vindt, hij wist ook: ik word nooit een Engelsman. Twee weken later probeerden ze het nog een keer. Weer een weekeinde nagedacht, en weer niet gedaan.

Het had misschien ook met zijn eigen behoudendheid te maken. Maar hij heeft nooit spijt gehad van zijn besluit. Heeft altijd gewel-

dig kunnen werken in Wageningen. De combinatie van praktijk en theorie in Wageningen zorgt volgens hem voor een buitengewoon goed universitair klimaat. In de eerste jaren na zijn afscheid heeft hij op verzoek af en toe nog een collega gegeven. Nu zijn de contacten wat verwaterd. Het is niet erg, hij heeft genoeg te doen. Hij wandelt veel met zijn vrouw, in de omgeving van zijn prachtige woning tussen Wageningen en Bennekom. En op 18 oktober gaat hij naar de uitzending van *Vroege vogels*, waar dan de winnaar van de Jan Wolkersprijs bekend wordt gemaakt. Hij denkt niet dat-ie die gaat winnen. De nominatie vindt hij al een enorme waardering: hoogst onverwacht, hoogst spannend.

Plannen voor een nieuw boek zijn er wel. Maar die zijn nog zo vaag dat hij er niets over wil zeggen. Bovendien: Schoonhoven is al 84. Hij moet zelf lachten om de grap dat dat vast al over de helft is. Even later: „Het leven is aan het indikken, de tijd krimpt. Daar moet je naar luisteren”.

.....: Niet zonder elkaar - bloemen en insecten. ISBN: 9789082043648. Ook te bestellen op natuurmedia.nl. Dinsdag 5 oktober geeft Schoonhoven een lezing naar aanleiding van zijn boek in de Bevrijdingskerk in Wageningen, om 20 uur.

• • •
Louis Schoonhoven denkt niet dat hij de Jan Wolkersprijs zal winnen. De nominatie vindt hij al een enorme waardering

De combinatie van praktijk en theorie in Wageningen zorgt volgens Louis Schoonhoven voor een buitengewoon goed universitair klimaat